

TORONTÁI

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	48 K
Félévre	24 K
Negyedévre	12 K
Egy órára	4 K

Egyes számai ára 16 fillér.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Feladós szerkesztő: Dr. MAYER JENŐ.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Képző-utca 1. sz. Telefonszám: 21.

MEGJELENIK MINDEN NAP, VASÁR-
ÉS ÜRNEPNAPOK KIVÉTELVÉL.

Nagybecskerek, 1918.

XLVII. évfolyam, 186. szám.

Péntek, augusztus 16.

Tanácskozások a német nagyfőhadiszálláson.

Bécs, aug. 16. A német nagyfőhadiszálláson tartott tanácskozásokkal kapcsolatban tegnap és ma már azt fejtegették a német lapok, hogy Lengyelország egészen önálló, az osztrák-magyar monarchiától is teljesen független legyen. Különböző politikai és gazdasági okokból nem akarják a németek, hogy Károly király kerüljön a Jagellók trónjára.

Ha igaz ezen berlini távira, úgy ez Burián grófnak legnagyobb diplomáciai kudarcát jelentené, aminek egyelőre csak sejteni lehet következményeit. A külügyminiszeriumban a hangulat ingadozó. Annyi bizonyos — jelentették ki, — hogy a német lapok értesülése csak kombináció.

Berlin, aug. 16. A Vossische Zeitung jelenti:

Joffe, aki a breszt-litovszki pót-szerződésekre vonatkozó tárgyalásokról való jelentéstétel végett utazott Moszkvába, ma visszautazott Berlinbe. Visszatéréséből joggal következtethető, hogy a szovjetkormány a pót-szerződések tudomásulvételével azon kívánságát juttatta kifejezésre, hogy Németország és Oroszország között a normális viszony további fennállását kívánja.

Valószínű, hogy a nagyfőhadiszálláson folytatott tanácskozások már abból a feltevésből indultak ki, hogy az Orosz-

országgal kötött végleges szerződést a szovjet kormány jóváhagyja.

Genf, aug. 16. Radzivil herceg lengyel miniszterelnök a német főhadiszállásról a magyar és osztrák fővárosokba utazik, hogy illetékes politikai tényezőkkel tárgyaljon.

Berlin, aug. 16. Illetékes helyen a német nagyfőhadiszálláson lefolyt tanácskozásokról kijelentették, hogy még nem érkezett el az ideje a hadi és politikai helyzet megvitatásának. rövid időn belül a tények fognak beszélni.

Bécs, aug. 16. Az orosz kormány berlini követe visszaérkezett Moszkvából, ahol tárgyalásai a legteljesebb eredményre vezettek és minden pontban, amelyeket a breszt-litovszki békeszerződés revíziójával kapcsolatban tisztázni kellett, sikerült neki a szovjet kormánnyal a legteljesebb egyetértést elérni.

Berlin, aug. 16. A német császár távirati meghívást küldött Hoffmann tábornokhoz, aki a breszt-litovszki tárgyalásokon Németország részéről annak idején résztvett. A tábornok már el is utazott a nagyfőhadiszállásra.

Az entente offenzívájával el akarta dönteni a háborút.

Berlin, aug. 16. Wolff jelentés. Az ausztráliai hadtest parancsnokának egy elfogott parancsából kiténik, hogy az entente mostani offenzívájával döntően meg akarta verni a németeket.

A parancs többek közt ezeket mondja: „Példátlan számu tank, tüzérség és repülőraj fog támogatni benneteket. Előkészületeink teljessége folytán a csata a háboru legemlékezetesebb, legnagyobb teljesítménye lesz. Kétségtelen, hogy támadási céljaink elérése esetén olyan csapást mérünk az ellenségre, amely őket engedékenyebbekké fogja tenni és a háboru végét észrevehetőleg közelebb hozza.

Genf, aug. 16. Francia katonai szakértők szerint nincs kizárva annak a lehetősége, hogy Foch tábornok mint a Weslénél, a Sommenál is abbahagyja az offenzívát.

Változás az olasz hadvezetésben.

Lugano, aug. 16. Az olasz vezérkari jelentéseket tegnap óta azért írja alá Badoglio tábornok, mert Diaz tábornok lemondott.

Wilson Európába jön.

Genf, aug. 16. Wilson európai utazása befejezett tény. Ugyanigy bizonyos az entente államfőinek és miniszterelnökeinek párisi kongresszusa.

A lengyel királyság.

Berlin, aug. 16. A lengyel kérdést illetően valószínű, hogy Lengyelországnak Ausztria-Magyarországhoz csatolásából nem lesz semmi és Burián külügyminiszter felfogásával szemben a német felfogás jut majd érvényre, vagyis önálló lengyel királyság lesz.

Legvalószínűbb, hogy Károly István főherceg kerül a lengyel trónra, de szó van Radzivil herceg, mostani lengyel miniszterelnökről és Ronochir Ádám grófról, a jelenlegi berlini lengyel követről. A legtöbb kilátása azonban Károly István főhercegnek van, aki közeli rokonságban is áll a lengyel főnemességgel, amennyiben második leánya Radzivil hercegnek, harmadik leánya pedig Chartoriszky hercegnek felesége.

Az olaszok

az igazság győzelmét akarják. (?)

Lugano, aug. 16. Beda olasz pénzügyminiszter egy Milanóban mondott beszédében kijelentette, hogy az angol és francia csapatok csak szolidaritásból harcolnak az olasz fronton. „Minden ember kívánja a békét, — mondotta — amely az igazság nagy győzelmét jelentené. Ha azonban a háboru a jövő évben is folytatódna, akkor harcainkat abban az eredményben való bizalommal folytatjuk, amelyet Olaszország története méhében rejt.”

Entente-örület.

Rotterdam, aug. 16. A „Daily Telegraph” írja:

Az entente elhatározta a Habsburg monarchiának az ott élő nemzetiségek szerint való felosztását. A háborút tovább kell folytatnunk — írja a „Daily Telegraph” — amíg ezt a célt a legteljesebb mértékben el nem értük.

Nincs még posta Németország és Oroszország közt.

Stockholm, aug. 16. Oroszországgal a postai forgalom újrafelvétele tárgyában megindított tárgyalások eredménytelenek maradtak.

Az oroszországi események.

Stockholm, aug. 16. A bolsevikiek a legközelebb formálisan megkérlik a központi hatalmakat, hogy a csehekkel és entente csapatokkal folytatott harcokban fegyveres segítséget nyújtsanak nekik.

Ezen az alapon a szovjet-kormány és a központi hatalmak között előreláthatólag szövetségi szerződés jön létre.

Berlin, aug. 16. A Moszkvából érkezett hírek egyértelműleg arról szólnak, hogy a helyzet a bolsevikiek javára megváltozott.

Moszkva, aug. 16. (Hivatalos.) A szovjetek és szakszervezetek 50 agitátora elutazott a cseh-szláv frontra. A bucsuzás alkalmával Lenin ezeket monddta:

„A csapatok szellemét és morálját magasabb fokra kell emelnetek. Feladatotok a testvéri megegyezés alapján a szilárd fegyelem és bensőséges összetartozás alapjait megteremteni. Belé kell oltanotok testvéreitekbe a mostani veszedelmes pillanat komolyságának tudatát, amelyben minden polgárnak a végsőkéig meg kell feszíteni erejét a szovjet-kormány támogatására.”

Moszkva, aug. 16. (Hivatalos.) A cseh-szláv fronton Wesemorenál partraszálltunk és előnyomulunk. A cseh-szlávok vezérkara Komilovban tartózkodott, de ágyutüzünkkel elűztük onnan. A cseh-szlávok azon kísérlete, hogy Evijaszkot beveggyék meghiúsult. Archangelsk irányában ellenséges állásokat hatalmunkba kerítettünk. Az ellenség előnyomulását beszüntette.

Pétervár, aug. 16. A mai lapok jelentik, hogy egy orosz flotta-különítmény Archangelsktől 200 versztynyire egy angol flotta-különítmény fellett sikert ért el. Az oroszok 5 jól felgyeztett hajót vettek el az angoloktól.

Amerikaiak a londoni szakszervezeti kongresszuson.

Washington, aug. 16. Az amerikai bizottságnak, amely a szeptemberben tartandó angol szakszervezeti kongresszusra utazik az a szándéka, hogy látogatást tesz Olaszországban a munkásügyek megbeszélése végett. A bizottság vezetője tegnap megbeszélést folytatott Wilsonnal és a munkásvezetőkkel és kijelentette, hogy utjának célja résztvenni a londoni kongresszuson, ezenkívül más fontos kérdéseket is megbeszélnek.

Anglia élelmezési bajai.

London, aug. 16. Az angol élelmiszertermelés vezérigazgatója állásáról való lemondó levelében azt írja:

A mai helyzetből ítélve, nem vagyok meggyőződve az élelmiszerek elégséges voltáról és élelmiszerral való ellátásukat ezért nem látom a jövő évre biztosítva.

Hivatalos jelentések

A miniszterelnökség sajtóosztályától ma a következő hivatalos jelentést kaptuk a harc-téri eseményekről:

Vezérkarunk jelentése.

Budapest, aug. 15.

OLASZ HARCTÉR:

Mint a velencei fronton legutóbb végrehajtott vállalkozások, épügy a Tonale ellen intézett támadások is az ellenség teljes kudarcára vezettek.

A hidon át vezető országtúllól északra előrenyomuló olasz oszlopok már elhárító tüzükben súlyos veszteségek között összeomlottak.

Az országtúllól délre sikerült az ellenségnek több eredménytelen kísérlet után a Monticollon egy támaszpontot elfoglalni, ezt azonban a 26-ik lövészezredbeli derék stájer katonáink csakhamar ismét visszafoglalták. A bevezető harcok alkalmával feladott magas hegyi állások legnagyobb részét szintén újból megszállottuk. Az ellenség a legfontosabb szakaszokon állásaiba visszahátrált. Repülők géppuska tüzzel üldözték.

ALBÁNIA:

Albániában a Devoli völgytől keletre derék csapataink új sikereket vívtak ki.

A vezérkar főnöke.

Német hivatalos jelentés.

Berlin, aug. 15.

A nagy főhadiszállás jelenti:

NYUGATI HARCTÉR:

Rupprecht trónörökös hadesoporja: Élénk felderítő tevékenység a Yser és a Scarpe között.

Az Aillentől délkeletre egy angol részleges támadás vonalaink előtt meghiúsult.

Az Ancretól északra az utóbbi napokban kiűritettük a Beaumont mellett az ellenség vonalaiba élesen kiugró állásrészt, amelyet az ellenség tegnap délután megszállott.

Böhm vezérezredes hadesoporja: Nagyobb harci cselekmény nem volt. Este az Ancre és az Oise között a tüztevékenység fokozódott. Az ellenség részleges támadásait az Avre mindkét oldalán és Lassigny-től délre visszavertük.

A német trónörökös hadesoporja: A Wesle déli partján előretörve a breuili pályaudvart megszálló csapatot elfogtuk.

Honi földünkön egy angol bombavetőraj támadásra indult, de még céljának elérése előtt repülővadászaink harcra ereszkedtek velük és arra kényszerítették őket, hogy 5 repülőgépet elvesztése után visszaforduljanak.

Tegnap 4 ellenséges repülőgépet és 1 kötött léggömböt lőttünk le.

Ludendorff.

A mai tőzsde.

Budapest, augusztus 16.

Magyar Hitel 1316, Osztrák Hitel 901, Jelzálogbank 571, Leszámitolóbank 830, Agrárbank 1078, Magyar Bank 975, Hazai 660, Fabank 966, Ingatlan —, Közuti —, Városi —, Salgó —, Rima 1254, Schlick 510, Allamvasuti —, Beocsini —.

HIREK

IDŐJÁRÁS.

A nagybecskereki meteorológiai állomás időjárási jelentése.)

Augusztus 16.

Tegnap maximum: 26,2 C°.

Ma reggel: minimum: 15,6 C°.

Ma délelőtt: Barométer 755,8 mm. Hőmérő: 26,0 C°.

Felhőzet: bor. Szél: EK.

Csapadék: — mm.

— Vincze-hy főjegyző ltthon. Torontál vármegye főjegyzőjét, dr. Vincze-hy Ernőt, aki két év előtt a román betörés idejében katonai szolgálatra jelentkezett a vármegye előterjesztésére a kormány felmentette a katonai szolgálat alól. Vincze-hy főjegyző most érkezett haza ezredéssel és a mai napon már át is vette hivatalát.

Amily általános elismerés kísérte akkoriban Vincze-hy Ernő elhatározását, amikor önként sietett igaz ügyünk szolgálatába állítani saját személyét, amely mértékben vele volt közel két esztendő frontszolgálatát alatt a vármegye egész közönségének igaz féltése, époly általános öröme szolgálatának, hogy most amikor a változott viszonyok folytán visszatér hivatalába, újra a vármegyei közigazgatás szolgálatába bocsájthatja kiváló munkaerejét, amelyről mi, akik közéletben élünk már hosszú évek óta, tudjuk, hogy az milyen értékes. A háborus közigazgatás sokféle új és fontos feladatának megoldásánál igazán szükség van az ilyen kipróbált képességekre, azért köszöntjük örömmel a körünkbe szerencsésen visszatért főjegyzőt a vármegye egész közönségének nevében.

— Károly király születésnapja. Őfelsége holnapi legmagasabb születésnapja alkalmából ma este egynegyed 9 órakor zenés takarodó lesz, a katonazene a kaszárnyából indul ki és a Hunyadi-utca, Aradáci-utca utvonalon keresztül a vármegye háza elé vonul, ahol megállva 3 darabot játszik és utána visszatér a kaszárnyába.

Ugyanezen az utvonalon halad végig holnap, 17-ikén reggel 6 órakor is a katonazene. Holnap délelőtt 10 órakor a helybeli r. k. plébániatemplomban ünnepies istentisztelet lesz, amelyen megjelennek az összes városunkban időző tisztek és katonai hivatalnokok és a polgári hatóság. Az izraelita templomban ugyancsak délelőtt 10 órakor tartanak ünnepélyes hálaadó istentiszteletet.

— Tanácsülés. Nagybecskerek város tanácsa ma délelőtt dr. Perisics Zoltán polgármester elnöklésével tanácsulást tartott, amelyen kisebb jelentőségű folyóügyeket intéztek el.

— Kétszázézer francia anya, aki elvesztette fiát a harctéren. Bernből jelentik: Franciaországban mostanában alakult meg a francia anyák szövetsége, azoké, akik fiukat és ebben családfenntartójukat veszítették el a háboruban.

Telefon 330.

Városi Mozi a Városi Színházban.

Telefon 330.

Szombaton, augusztus hó 17-én 2 előadás: 6 és 9 órakor.

Vasárnapon, augusztus hó 18-án 4 előadás: 3, 5, 7 és 9 órakor.

A névtelen asszony

— A szezon legszenzációsabb detektiv-drámája 4 felvonásban A főszerepben: Max Landa. —

Ezenkívül a gyönyörű kísérőműsor.

MODERN MOZI

Az Orientben (Aradáci-ut)
TELEFONSZÁM 312.

Szomb. t. aug. 17-én: Vasárnap, augusztus 18-án:
(este 9 órákor) (1/25, 1/27, 1/29 és 10 órákor)

A straszburgi antikvárius

— Szenzációs dráma 5 részben. —

Gyönyörű kísérő műsor.

Helyárak:

Páholyülés 1-80 K. I. hely 1-50 K. II. hely
I. K. III. hely 60 fillér.

Kétszázézer tagja van eddig ennek a szomorú szövetségnek, mely azzal a céllal alakult meg, hogy a főtartójukat elvesztett asszonyok részére az államtól méltóbb elbánást és segítséget vivjon ki. A szövetség megalakulása alkalmával üdvözölte a pápát is, sürgős békeközbenjárására hiva föl. A pápa áldását és azt az ígéretét küldte a francia anyáknak, hogy szüntelenül a béke érdekében dolgozik.

— **Koszorúmegváltás.** Spolarich Zsigmond elhunyt alkalmából koszorúmegváltás címén a vármegyei tisztikar 69 koronát juttatott a Szociális Missió-Társulat gyermekvédelmi céljaira. A kegyeletes adományért ezután mond halás köszönetet a Missió-Társulat elnöksége.

— **Virágzó almafa augusztus közepén!** Illés Panna Párdányról behozott szerkesztőségünkbe egy galyat egy most virágzó almafáról. A fa már elmúlt 80 éves és három évvel ezelőtt lefűrészelték az egész koronáját, dacára ennek újból lombosodni kezdett, sőt tavaly már gyümölcsöt is hozott. Minden esetre roppant érdekes jelenség.

— **Mibe kerül a világháború?** A könnyű milliárdok korát éljük. A világháború hatalmas pénzarányai egészen más fogalmat adnak most a pénz értékéről mint amelyet akár öt évvel ezelőtt is alkottunk róla. Elvadtak az állapotok ezen a téren. A számok iránti tiszteletünk fölöttébb megcsappant. Néhány éve még egy millió is akkora összeg volt, hogy áhitattal néztünk fel rá, ma már a milliárdok sem keltenek komoly hatást bennünk, noha egy milliárd nem kevesebb, mint ezer millió. A harcra álló katonaság iszonyatos száma, a hadikölcsönök számos milliárdja, a hadiköltségek irtózatossága és minden egyéb hadipénz és hadimennyiség mind arra van hivatva, hogy a számok iránti respektusunkat gyöngítsék. Egy német statisztikus pontos számítás készített a hadikiadásokról. A világháború négy éve az ő adatai szerint körülbelül hétszáz milliárd márkába került. Már alig is tudunk csodálkozni a rettenetes summán. Az entente hadiköltsége egy hónap alatt, tehát harminc nap alatt, nem kevesebb, mint 15.3 milliárd márka, ám ezzel szemben a központi hatalmak csekélyebb összeget 5.8 milliárd márkát fordítanak hadicélra, vagyis a háború havi költsége 21.10 milliárd. Milliókba kifejezve, ez az összeg 21.100.000.000 márka. Valószínűleg impoálabb dolog, ha a hadiköltséget kisebb időre számítjuk ki. Egy nap hadiköltsége eszerint 703.000.000 márka. óránként 29.300.000 márka, percenként 488.300 márka, másodpercenként 814 márka. Valahányszor a másodpercmutató egyet ugrik az 8000 márka pusztulását jelenti. Akinek még ez sem imponál, az már árdrágítónak is nagyon elszánt lehet.

— **A Városi Mozi** tegnap Drégelynek „A szerencse fia” című kitűnő darabját mutatta be, Csontos Gyulával a főszerepben, aki általános tetszést aratott. A darabot ma megismétlik.

A gasteini tragédia, amelyre még mindig homály borul.

Öngyilkos lett-e Bogdanovics Lucián, — Egy nagybecskereki ügyvéd elbeszélése.

— Saját tudósítónktól. —

Nagybecskerek, aug. 16.

P. V. dr. most érkezett haza gasteini üdüléséről. Emlékezetes még a gasteini tragédia. Bogdanovics Lucián, a szerbek patriárchája a híres osztrák fürdőhelyen évekként elzölt rejtélyes körülmények között az Ache patakban lelte halálát. Még ma sem tudják: véletlen szerencsétlenség, öngyilkosság vagy merénylet volt-e az oka az agg főpap halálának:

Tudósítónk beszélt P. V. dr.-ral, aki a gasteini titokról a következőket mondotta:

— Abban a szobában laktam, az 52-ös számúban, ahol a szerencsétlen véget ért patriárcha lakott. Még ma is élénk beszéd tárgya a gasteini fürdővendégeknek Bogdanovics Lucián patriárcha rejtélyes halála. Szinte a csodával határos, hogy a kis csekély Ache patakba belefutott.

Még csodálatosabb, szinte érthetetlen az a körülmény, hogy a holttestre a patriárcha eltűnése után csak 4 hónappal akadtak rá krl. 10 kilométernyi távolságra attól a helytől, ahol a tragédia történt. Az ott talált ruhadarabokból ugyanis biztosra vehető, hogy a főpapot fent Böcksteinben érte a halál és holttestét lent Hof Gasteinben találták meg, összeron-

csolt koponyával, teljesen mezítelen állapotban, csak az egyik lábán volt cipő. Közben az Ache patak egy 150 méteres vizesésen megy keresztül, ezen kellett tehát a hullának végigzuhanania, aminek pusztá elgondolása is háborzongató.

— Beszéltem a szálloda tulajdonosával is az esetről. Weismayer ur még a legapróbb részletekig tudja ma is az egész históriát. Szerinte a patriárcha elméje sem volt normális. Erre vall többek között az is, hogy a szekrényben agyonhasznált, piszkos fehérneműeket találtak. Heteken át nem mosatott, nem váltott alsóruhát, ami kétségen kívül abnormalis emberre vall.

— Szerintem, de a fürdőben lévő összes vendégek szerint is, csak öngyilkosság lehetett oka a szerb főpap halálának.

Gasteint egyébként ma csak a gazdagok látogathatják. A salzburgi tartományban lévő híres osztrák fürdőhely, roppant drága. Igaz, hogy van enni való elég, csak meg kell fizetni. Az adagok nagyon kicsinyek, de egy vendég annyiszor kaphat, amennyit akar. Négy-öt adagból már jól is lehet lakni...

Szombaton és vasárnapon ismét nagy attrakciója lesz a városi mozinak, „A névtelen asszony” című szenzációs detektívdráma melyben elsőrangú művészek szerepelnek.

— **Az anyakönyvi hivatalból.** A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban a lefolyt héten a következő bejelentések történtek:

Házasságok: Szulik Imre Emil rk. géplakatos és Legó Anna rk. — Raity Csedomir gk. szakaszvető, cs. őrmester a cs. és kir. 29 gy. ezr. és Brankovics Emilia gk. — Grubacski Vitomir gk. földműves és Czevity Vidoszava gk. — Vukov Voin gk. földműves és Popov Velinka gk. — Kolarov Szvetozár gk. földműves Vityetin Szmilyana gk. — Feketies György rk. hivatalosolga és Schnur Magdolna. — Franz Ferencz rk. asztalos és Petrovics Julianna ág. év. — Singer Géza izr. magántisztviselő és Hoffmann Iona izr. — Jung János rk. földm. napsz. és Hanzinger Teréz rk.

Születések: Ifj. Gutwein András ág. év. béltisztviselő, fiu. — Kolfraszky János ág. év. kórházi irnok, leány. — Rörich Jakab rk. földműves, fiu. — Leitermann Péter rk. napsz., fiu. — Grob István rk. máv. kalauz, fiu. — Wagner Ernő ág. év. nagybirtokos, leány. — Kindl Rezső rk. szabóság, fiu.

Halálozások: Momirszki Miklósné gk. 42 éves, arczorbáncz. — Zetang Mihályné rk. 38 éves, veselob. — Spolarich Zsigmond rk. 79 éves, nyug. ársz. kiadó, ütőérelmeszesedés. — Miletics Vazul gk. 13 éves napsz., tüdőlob. — Vinkov Dusanné gk. 22 éves, veselob. — Papp Márton rk. 57 éves, tüdővész. — Milin Szmiljana gk. 3 hónapos, életvyenge. — Schmidt János rk. asztalos, aggkór.

— **Három szenzáció a „Modern Mozi”-ban.** Tegnap esti bemutatójával a „Modern Mozi” egyik legszebb sikerét aratta: „A megszenvedett boldogság” című rendkívüli értékű film-újdonosságával, melyet három előadásban hozott színre mindannyiszor telt ház előtt. A dráma különösen újszerűségével tűnt fel, amelyet még érdekesebbé tett az, hogy a darab vezetőszerepét az ünnepelt kitűnő berlini mozdíva, Kláry Lotte személyesítette. A közönség végigkacagta a „Fölcsérelt kosztüm” című szellemes, nagyszerű vígjátékot, végül aktuális olasz harctéri felvételek egészítették ki a sikerült est műsorát. Holnap, szombaton és vasárnap a „Straszburgi antikvárius” című 5 felvonásos ragyogó filmszenzáció kerül bemutatásra, mely szenzációs dráma előreláthatólag ismét nagyszámú közönséget fog a moziba vonzani. Az előadások szombaton este 9 órákor, vasárnap pedig fél 5, fél 7, fél 9 és 10 órai kezdettel fognak megtartatni.

— **Adóköteles felek figyelmébe.** Az 1918. évi IX. t.-c. értelmében az 1916. évi jövedelem alapján megállapított 1917. évi jövedelemadó az 1918. évre, 1917. évi vagyonadó az 1918. évre, továbbá az 1916. évre megállapított hadi nyereségadó az 1917. évre változatlanul fentartatik. Azon adóköteles felek, kik az elősorolt adónemeket az 1917. évre vonatkozólag újból megállapítani kívánják, ezen körülményt folyó hó 31-iké napjáig a kir. pénzügyigazgatóságnak bejelenteni tartoznak. A bejelentést a városi adóhivatalhoz kell beadni és ahhoz szabályszerű adóvallomást is csatolni. Mindazon adóköteles felek, kik 1917. évben 100.000 kor. jövedelem, vagy 2.000.000 kor. vagyon után adóztak fentiekre való tekintet nélkül f. évi szeptember hó 15-iké napjáig szabályszerű adóvallomást tartoznak a városi adóhivatalhoz beadni.

— **A pelyhebe fulladt ember.** A legkülönösebb halál nekem egyikével vált meg az élettől a napokban egy kereskedő. Véletlen baleset történt vele, de olyan, a minőre még talán nem volt példa.

Schwarz Ignác 53 éves egri kereskedő lement a raktárába s amíg ott tett-vett, rosszul lett fogta el és ráesett egy nagy nyitott pelyheszsákra és tehetetlenségében a szája is, orra is teleszorult a libapelyhével. Estefelé keresni kezdte a családját, lefutottak a pinceraktárba és ott találták Schwartzot arccal a puha pelyhes zsákon fekvő. Az orvos azonban már csak a halál beálltát konstatálhatta. A kereskedő szájából marékzsákra szedték ki a pelyhet, sőt nemcsak a szája, hanem orra, torka és a tüdő utai is tele voltak a finom szállingózó pelyheszsákkal. Ezek torlaszolták el teljesen légmentesen a légesöveket, úgy hogy a tüdő nem tudott levegőhöz jutni.

TAJÉKOZTATÓ.

Az ingyenes olvasóhelyiség és közkönyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 4 órától este 10 óráig. Könyvtárra vasárnap, szerda és péntek délután 3-5 óráig.

A „Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjgyulete” nagybecskereki fiókja minden hó 1-je után eső vasárnapján fogad el befizetéseket az Ellmer-féle helyiségben délután 2-5 óráig. — A beiratások szintén ott eszközölhetnek.

Városi ingyenes népkönyvtár. A volt esküdt-széki épületben. Nyitva naponként reggel 8-tól délután 2 óráig.

NYILTTÉR

E rovat alatt közlöttékért nem vállal felelőséget a szerkesztőség

Kállai Margit
és
Török Lajos

jegyesek

1918. augusztus hó.

(Minden külön értesítés helyett)

Mihályovits szül. Milloss Emmy

és

Nikolits Miklós

házasságot kötöttek.

(Minden külön értesítés helyett.)

Heller Rózi (Nagybecskerek)

és

Galambs Béla (Temesvár)

jegyesek.

(Minden külön értesítés helyett)

Árverési hirdetés.

Oroszlámos község előljárósága közhírré teszi, hogy a község tulajdonát képező vadászati jog 1918. évi szeptember hó 1-től 1924. évi augusztus hó 31-ig terjedő 6 (hat) évre folyó évi **augusztus hó 22-én d. e. 10 órakor** a község házában tartandó nyilvános árverésen haszonbérbe fog adatni.

Az árverésre vonatkozó feltételek a jegyzői irodában a hivatalos órák alatt betekintheők.

Oroszlámoson, 1918. évi augusztus hó 8-án.

859

Községi előljáróság.

Hirdetés.

Alulírott községi előljárók közhírré tesszük, hogy a község tulajdonát képező „Hajlasi”-szántót **f. évi augusztus hó 26-án d. e. 8 órakor** és a következő napokon a helyszínen készpénzfizetés ellenében 1 évi időtartamra a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe fogjuk adni.

Közelebbi feltételek a jegyzői irodában megtudhatók.

Tiszatáros, 1918. évi augusztus hó 10-én.

Lázity Tivadar,

jegyző.

Krsztln Vazul,

bíró.

Kávéházban, vendéglőben kérjük a
„TORONTÁL”-t

Nyomatott Pleitz Fer. Pálnál Nagybecskereken.

Nagybecskerek r. t. város rendőrkapitánya
2100—1918. rk. szám. 1131

Hirdetés.

A magyar kir. miniszteriumnak 3243—1918. M. E. számú rendelete alapján az 1918. évi burgonyatermés zár alá vételéről, közszükségleti célokra igénybevételeiről és felhasználásáról közhírré teszem a következőket:

A termelőknek az 1918. évi termésből származó burgonyakészlete a fenti számú rendelet erejénél fogva zár alá helyeztetik és ilyen készlete felől a termelő csak a fenti rendeletben megszabott korlátok között rendelkezhetik.

A zár alá vétel hatálya a földből való kiszedés időpontjával kezdődik.

Aki burgonyát termel, köteles azt a helyi szokáshoz mérten, az időjárási viszonyoknak megfelelő időpontban kiszedni és azt a rendes gazda gondosságával kezelni és a romlástól megóvni.

Ha a termelő ezeket a munkálatokat a kellő időben elvégezni nem képes, vagy pedig a burgonyát elfogadható indok nélkül a kellő időben kiszedni vonakodik, ezen munkálatok közérő kirendelése útján, a termelő költségére fognak elvégezteni.

Burgonyát éretlen állapotban kiszedni tilos, kivéve, ha azt az időszak előrehaladottsága, vagy hadművelési okok teszik szükségesé.

Azt, hogy a termelő házi és gazdasági szükségletét (vetőmag, takarmányozás, állandó és időszakos munkások és cselédek járandósága) címén 1918. évi burgonyaterméséből mennyit tarthat vissza és használhat fel, a földművelésügyi miniszterrel egyetértőleg az Országos Közélelmezési hivatal vezető miniszter, vagy felhatalmazásukkal a törvényhatóság első tisztviselője állapítja meg.

A termelő a zár alá vett termésének azt a részét, melyet saját házi és gazdasági szükségletére visszatart, erre a célra szabadon felhasználhatja.

A termelő zár alá vett termésének saját házi és gazdasági szükségletét meghaladó részét csak az Országos Burgonya Közvetítő Irodának, illetőleg az ez által kijelölt vevőnek, az Országos Burgonya Közvetítő Iroda közvetítése nélkül pedig csak annak adhatja el, aki az Országos Közélelmezési Hivatal vezető miniszter-től a vásárlásra engedélyt nyert.

Azt, hogy olyanok, akik maguk nem termelők, vagy akiknek házi és gazdasági szükséglete saját termésük által fedezve nincsen, minő feltételek mellett szerezhetnek be burgonyát, azt az Országos Közélelmezési Hivatal vezető miniszter külön fogja meghatározni.

Ipari üzemek, még ha mezőgazdasági üzemmel is lennének kapcsolatban, — ideértve a mezőgazdasági szeszfőzdeket is — burgonya feldolgozását csak külön engedéllyel kezdhetik meg. Az ily engedélyt a szeszgyárak üzemére az Országos Közélelmezési Hivatal vezető miniszterrel egyetértőleg a pénzügyminiszter, más, burgonyát feldolgozó ipari vállalatok részére pedig a földművelésügyi miniszterrel és az Országos Közélelmezési Hivatal vezető miniszterrel egyetértőleg a kereskedelemügyi miniszter fogja megállapítani.

Ugyanezek állapítják meg a szeszfőzdek és más ipari vállalatok által feldolgozható burgonyamennyiséget is.

Az 1918. évi termésű burgonyának vasuton vagy hajón történő szállításához az Országos Burgonya Közvetítő Iroda által kiállított szállítási igazolványt kell használni.

Aki a fenti rendelkezéseket megszegi

vagy kijátsza, kibágást követ el, **2000 koronáig** terjedhető pénzbüntetéssel és **6 hónapig** terjedhető elzárással fog büntetni.

Az a készlet, amelyre a kibágást elkövették, elkoboztatik s az elkobzott készlet értékének $\frac{1}{5}$ -öd része a feljelentőt, $\frac{4}{5}$ öd része pedig a Hadirokkantak Segélyalapját illeti meg.

Ez a rendelkezés csak az 1918. évi szeptember hó 1-e után kiszedett burgonyára vonatkozik.

Nagybecskerek, 1918. évi július hó 25-én.

Dr. Deák, rendőrkapitány,

Nagybecskerek r. t. város polgármesterétől.

16597—1918. kig. szám.

1131

Hirdetés.

Másolat: M. kir. pénzügyigazgatóság Nagybecskerek. 44644—IV 1918 szám. Hirdetés. A nagyméltóságú m. kir. pénzügyminiszterium 1918. évi július hó 17-én 96449. számú rendelete alapján a központi szeszfőzde-vállalkozók az 1918—1919. évi termelési időszakban a területükhöz tartozó községek területéről a központi szeszfőzdebe beszállított szilvát, illetve szilvacefrét a m. kir. miniszteriumnak a szilvaért, szilvakészítményekért és szilvacefréért követelhető legnagyobb árak megállapítása tárgyában kiadott 2946—1917. M. E. számú rendelet módosítása tárgyában 1918. évi július hó 9-én 2998—1918. M. E. szám alatt kiadott rendeletével megállapított áron tartoznak átvenni. Az idézett 2998—1918. M. E. számú rendelet szerint az őszi szilva ára 40 kor., a nyári szilvát 28 kor., a nyári szilvából készült 3—4% os szesztartalmu cefrét 22 korona, az őszi szilvából készült 5%-os vagy ennél magasabb szesztartalmu cefrét 32 korona. Onként értendő, hogy ezek az árak fizetendők a beváltó-állomásokon vagy esetleg az egyes községekben átvett szilva, illetve szilvacefre után is. A szállítóörkölty-és borseprő-árak később fognak megállapítani. Nagybecskerek, 1918. évi július hó 31-én. M. kir. pénzügyigazgatóság.

Nagybecskerek, 1918. évi augusztus hó 7-én.

Polgármester helyettes.

Könyvelésben jártas

férfi vagy női

irodai munkaerőt

ki a levelezést is intézné és gépirásban jártas, keres helybeli nagyobb vállalat.

Ajánlatokat „Onálló” jellegre a kiadó hivatalba kérünk.

657

Nyomdásztanoncu

legalább két középiskolai jó eredménnyel végzett flu heti fizetéssel azonnali felvételük

laponk nyomdájában.

Kiadó: Pleitz Fer. Pál.